

אמר רבי חייא, ודאי כף זה, ומשום כף שבת, שהיא זכור ושמור, נקראת ברית, שפתוב (שמות לח) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את ברית עולם. והפל דבר אחד, והמקום הזה נקרא ברית בכל מקום.

בא ראה, כתוב ונתתי שלום בארץ, הוא יסוד, שהוא שלום הארץ, שלום הבית, שלום העולם. ויפתי אתכם אף אני שבע. מה זה שבע? זה צדק. הרי ודאי הברית, ומשום כף דברי הברית הם.

אמר רבי יוסי, כתוב ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. ואף גם זאת, ואף - כמו שנאמר אף אני. גם - לרבות פנסת ישראל שנקראת זאת, שלא עוזבת אותם לעולמים. בהיותם בארץ איביהם - בהיותם הכל כאחד. לא מאסתים ולא געלתים - כדי שלא אתחבר עמם. להפר בריתי אתם - שאם לא אפדה אותם, הרי בריתי מתחלקת. ומשום כף, להפר בריתי אתם.

אמר רבי חייא, אני שמעתי דבר חדש, שאמר רבי אלעזר, לא מאסתים ולא געלתים לכלתם, לא הכיתים ולא הרגתים לכלתם הנה צריך להיות! אלא לא מאסתים ולא געלתים - מי ששונא מישהו אחר, הוא מאוס כנגדו, ומגעיל בגעל לפניו. אבל כאן, לא מאסתים ולא געלתים. מה הטעם? משום שחכיבות נפשי ביניהם, ובגללה פלם חכיבים עבורי. זהו שפתוב לכלתם. לכלתם כתוב, חסר וי"ו, בגללה לא מאסתים ולא געלתים, משום שהיא אהבת נפשי, אהבתי אצלה.

אמר רבי חייא, ודאי הכי הוא, ובגין כף שבת דאיהו זכור ושמור, אקרי ברית. דכתיב, ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. וכלא מלה חד, ואתר דא, אקרי ברית בכל אתר.

הא חזי, פתיב ונתתי שלום בארץ, הוא יסוד, דאיהו שלמא דארעא, שלמא דביתא, שלמא דעלמא. ויפתי אתכם אף אני שבע. מאי ז'. דא צדק. הא ודאי ברית, ובגין כף דברי הברית ניהו.

אמר רבי יוסי כתיב. (ויקרא כ"ו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. ואף גם זאת, ואף, כמה דאת אמר, אף אני. גם לרבות פנסת ישראל, דאקרי זאת, דלא שבקת לון לעלמין. בהיותם בארץ איביהם, בהיותם פלא כחדא. לא מאסתים ולא געלתים בגין דלא אתחבר בהו. להפר בריתי אתם, דאי לא אפרוק להו, הא בריתי פליג, ובגין כף להפר בריתי אתם.

אמר רבי חייא, אנא שמענא מלה חדתא, דאמר רבי אלעזר לא מאסתים ולא געלתים לכלתם, לא הכיתים ולא הרגתים לכלתם מיבעי ליה. אלא לא מאסתים ולא געלתים, מאן דסאני לאחרא מאיס הוא לקבליה, וגעלא הוא בגיעולא קמיה. אבל הכא, לא מאסתים ולא געלתים. מאי טעמא. בגין דחכיבותא דנפשאי בינייהו. ובגינה פלהו חכיבין גבאי, הדא הוא דכתיב לכלתם לכלתם פתיב, חסר וי"ו, בגינה לא מאסתים ולא געלתים, בגין דאיהו רחיקתא דנפשאי, רחיקותא דילי גבהא.

דבר נש דרחים אתתא, והוות דיירא בשוקא דאדם שאוהב אשה, והיתה גרה בשוק של בורסקים, אם